

Turistika ako vašeň i poslanie

O budúcnosti Klubu slovenských turistov hovoríme s jeho predsedom Petrom Perhalom

Zuzana Kollárová

Piateho júna tohto roka ho delegáti Valného zhromaždenia Klubu slovenských turistov (KST) zvolili za predsedu klubu a zároveň za predsedu jeho výkonného výboru. Do novej funkcie vstupoval s mnohými plánmi a úlohami, ktoré sa spolu s tímom spolupracovníkov postupne snaží realizovať. Jeho hlavným koníčkom je turistika a všetko, čo s ňou súvisí. Funkciu predsedu KST vykonáva vo voľnom čase. Ako štatutár veľkej organizácie však nesie veľkú časť zodpovednosti na vlastných pleciach. V takomto prípade musí turistiku vnímať ako službu smerujúcu k naplneniu spokojnosti všetkých členov. Peter Perhala.

V KST ste boli aktívne činný aj pred júnom tohto roka, keď vás zvolili za jeho predsedu. Aké funkcie ste zastávali dovtedy?

Do júna som bol členom Výkonného výboru KST pre propagáciu, zahraničné vzťahy a cestovný ruch. Tiež som bol predsedom Klubu bratislavských turistov – Regionálnej rady KST. Štyri roky som bol členom redakčnej rady časopisu Krásy Slovenska. Okrem toho som radovým členom Klubu turistov Lokomotiva Bratislava.

Môžete stručne objasniť, aká je štruktúra KST?

KST je občianskym združením, ktoré tvoria základné organizačné jednotky – odbory a samostatné kluby. Na Slovensku ich v súčasnosti je 434. Dobrovoľne sa združujú v 36 regionálnych radách. Členskú základňu tvorí takmer 20 000 členov a sympatičtancov. Najvyšším orgánom je valné zhromaždenie a ústredná rada. Ústredné orgány v spolupráci s regionálnymi radami, klubmi a odborami organizujú každý rok hlavné turistické podujatia – zimné a letné turistické zrazy, cyklistické zrazy, vodácke stretnutia a splavy, vysokohorské podujatia, stretnutia čitateľov časopisu Krásy Slovenska a mnohé ďalšie. Po celom Slovensku sa na regionálnej úrovni v spolupráci s klubmi a odborami každý víkend a cez voľné dni organizuje

množstvo turistických podujatí nielen pre členov KST, ale aj pre širokú turistickú verejnosť.

Aké je hlavné poslanie KST?

Hlavným poslaním je podieľať sa na vytváraní podmienok na turistiku členov a verejnosti, organizovať a všestranne rozvíjať turistické aktivity pre deti, mládež a dospelých. Tiež zveľaďovať materiálne zázemie pre turistiku – chaty, útulne, lodenice, táborská. Vzdelávať cvičiteľov a inštruktórov všetkých druhov turistiky a snažiť sa o výchovu detí a mládeže vo voľnom čase ako alternatívu k celodennému sedeniu pri internete a televízii. Systematicky sa staráme aj o naše turistické objekty – tatranské chaty, ktoré by mali prinášať úžitok predovšetkým našim členom. Ďalej chceme turistom umožniť voľný pohyb v Tatranskom národnom parku a neobmedzovať ich aktívny odpočinok rôznymi byrokratickými zásahmi a obmedzeniami štátnej správy. KST v zmysle akreditácie Ministerstva školstva SR organizuje kvalifikačné kurzy v turistike. A okrem iného vydáva časopis Krásy Slovenska.

Nie všetci vedia, že jednou z kľúčových činností KST je značkovanie a udržiavanie turistických chodníkov. Kto túto činnosť vykonáva a odkiaľ na to KST berie peniaze?

KST je hlavným koordinátorom tvorby nových turistických trás. Zároveň je garantom údržby, obnovy a dopĺňania jestvujúcej vyznačenej siete peších trás, lyžiarskych trás a spolu so Slovenským cykloklubom aj cyklistických trás, ktorých je na Slovensku všetkých spolu takmer 24 000 km. Výška štátnej dotácie na ich tvorbu a údržbu v posledných rokoch klesla natoľko, že celý systém značenia, ktorý je unikátny v európskom meradle, je ohrozený. Pochopenie a partnerov na financovanie turistického značkovania preto hľadáme nielen v štátnej správe, ale aj na úradoch samosprávnych krajov a u predstaviteľov podnikateľskej sféry. Naši značkári podobne ako funkcionári vykonávajú svoju činnosť dobrovoľne bez nároku na odmenu. Štátna dotácia pokrýva len výdaje na materiál a cestovné a stravné náhrady. Kompetentní by si mali uvedomiť, že aj fungujúcimi značkovými turistickými chodníkmi sa zlepšujú podmienky na rozvoj turizmu a cestovného ruchu na Slovensku, a tým

Uprostred tímu najbližších spolupracovníkov v Klube bratislavských turistov

ho začleňujú aj do medzinárodnej siete. A to už nehovorím o tom, že turistické značenie u nás a v Českej republike sa vo svete považuje za najlepšie...

S akými hlavnými očakávaniami a plánmi ste nastupovali do novej funkcie?

Plánov a predsavzatí mám veľa a verím, že sa mi ich s tímom najbližších spolupracovníkov podarí plnohodnotne naplniť. Predovšetkým treba zdemokratizovať fungovanie výkonného výboru tak, aby každý člen mal právo na názor a na jeho primerané zaznamenanie a prezentovanie. Zabezpečiť treba viaczdrojové financovanie klubu nielen na papieri, ale najmä v praxi. To znamená financovať KST nielen zo zdrojov z Ministerstva školstva SR, ale aj z cestovného ruchu, dotácií z VÚC, zo samosprávnych inštitúcií miest a obcí, z projektov a grantov EÚ, z cezhraničnej spolupráce s tradičnými i novými partnermi, ktorých treba neustále hľadať a pod. Podľa vzoru iných športových zväzov sa treba pokúsiť pre KST nájsť trvalého generálneho sponzora. Pre našich členov máme v úmysle získať čo najviac výhod z členstva v KST napríklad vo forme rôznych zliav. Chceme sprehľadniť tok všetkých financií v KST i v jeho Turservis KST, s. r. o. Nápad, ako to možno dosiahnuť, očakávame od všetkých radových členov i od širokej odbornej verejnosti, ktorým záleží na budúcnosti KST i na turistike ako takej. Plánov a aktuálnych úloh je však viac ako dosť a nie všetky možno vymenovať.

Vo funkcii predsedu KST ste len niekoľko mesiacov. V predvolebnom programe ste avizovali viaceré zmeny, ktoré by ste ako predsedu chceli uskutočniť. Ktoré sa už podarilo zrealizovať?

Za taký krátky čas sa nedá urobiť veľa. Ako nový štatutár musím preštudovať množstvo uzavretých zmlúv a dohôd a oboznámiť sa so záväzkami a s povinnosťami klubu, za ktoré som vo vnútri i navonok zodpovedný. Sídlo KST a jeho sekretariát som prevzal v poddimenzovanom stave s technicky zastaraným a nevyhovujúcim vybavením. Rázne som zmenil systém práce jeho pracovníkov, ktorí sa majú účelovo starať o celú členskú základňu, nielen o výkonný výbor a predsedu. Zatiaľ som nepristúpil k personálnym zmenám, v budúcnosti ich však nevyklúčujem. Pripravujeme zmenu základného dokumentu fungovania KST – stanov. Navrhol som, aby sa ich súčasťou stalo ustanovenie, že funkcionári môžu byť do výkon-

Na dovolenke v Slovinsku s mamou a Erikou Fábryovou, podpredsedníčkou KST

ného výboru volení na maximálne dve po sebe idúce funkčné obdobia, aby sa nestávalo zvykom, že niekto je vo funkcii napríklad aj tridsať rokov. Podpísal som základnú dohodu o spolupráci medzi KST a Slovenským cykloklubom. Vstúpili sme do rokovaní s Vodohospodárskou výstavbou na sfunkčnenie vodáckeho splavu na vodnom diele Čunovo do starého koryta Dunaja. Prostredníctvom členstva v Europäischer Wanderverein chceme obnoviť činnosť Komisie mládeže a zapojiť všetky deti a mládež do spolupráce, výmeny skúseností a organizovania spoločných mládežníckych podujatí v Európe.

S prezidentom Rakúskeho klubu turistov a predsedom Slovenského cykloklubu

Ako chcete zlepšiť informovanosť verejnosti o činnosti KST?

Zaviedli sme vydávanie tlačových správ, ktoré informujú o významných podujatiach organizovaných novým vedením KST, čím sa čoraz viac dostávame do povedomia širokej verejnosti. Intenzívne chystáme zlepšenie fungovania webovej stránky, na ktorej sme okrem pozvánok na turistické podujatia začali uverejňovať aj fakty a informácie z každodennej činnosti. A to všetko verejne. Nemáme čo skrývať ani sa za čo hanbiť. Tento rok sme 27. septembra prvýkrát organizovali

Deň otvorených dverí KST pre širokú verejnosť a budeme v tom pokračovať aj v ďalších rokoch.

Chystáte zmeny aj vo vzťahu k časopisu Krásy Slovenska? Ako si predstavujete prezentáciu KST na jeho stránkach?

Na prvom zasadnutí redakčnej rady v novom zložení, kde boli za nových členov redakčnej rady za KST nominovaní Miroslav Herchl a Arnošt Guldan, sme hovorili nielen o lepšej prezentácii našej činnosti, ale aj o pravidelnom prispievaní členov redakčnej rady a najmä našich členov – turistov. Príspevky by mali mať nadregionálny a celospoločenský charakter. Rovnako sme sa dohodli na zľave na predplatnom pre členov KST s platnosťou od 1. januára 2011. Výška predplatného pre našich členov bude výhodnejšia ako pre ostatných predplatiteľov.

Rok 2011 je pre Krásy Slovenska jubilejný, časopis si pripomenie 90 rokov od jeho založenia...

Z iniciatívy redakcie časopisu Krásy Slovenska sme sa rozhodli pripraviť 1. zimné stretnutie čitateľov a priaznivcov časopisu Krásy Slovenska. Každý z nás určite pozná tradičné májové podujatie a veríme, že aj tento nápad zaujme nejedného turistu. Stretnutie plánujeme 26. februára 2011, organizátorom je redakčná rada časopisu a KST – Sekcia vysokohorskej turistiky. Záštitu nad podujatím prebralo mesto Vysoké Tatry. Miestom stretnutia bude Chata pri Zeleňom plese. Všetkých turistov a priaznivcov turistiky srdečne pozývam na toto ojedinelé podujatie. Verím, že aj týmito stretnutiami a spomienkami si pripomenieme výnimočnú dlhovekosť a jubileum nášho časopisu.

KST vlastní niekoľko vysokohorských chat. Aké výhody z toho plynú pre jeho členov?

KST má v spoluvlastníctve so Slovenským horolezeckým spolkom JAMES štyri chaty vo Vysokých Tatrách: Chatu pri Zeleňom plese, Téryho chatu, Zbojnícku chatu a Chatu pod Rysmi. V Nízkych Tatrách vlastní ako jediný majiteľ Chatu gen. M. R. Štefánika pod Ďumbierom. O tieto objekty sa staráme prostredníctvom Turservis KST, s. r. o., ktorej stopercentným vlastníkom je KST a ktorá ich má podľa zmluvy o prenájme ďalej prenajímať. Vo všetkých

chatách sme vyhlásili výberové konanie na nových podnájomcov a výkon funkcie chatára, nakoľko platnosť nájomných zmlúv sa skončí koncom roku 2010. Výberové konanie sme sa rozhodli urobiť verejným spôsobom a nič nezakrývať – všetko sme zverejnili na našej webovej stránke. Do nových nájomných zmlúv s chatármi v našich chatách sa mi podarilo presadiť návrh na 50% zľavu na ubytovanie pre všetkých členov KST, ÓTK a NFI s platnosťou od 1. januára 2011.

Naďalej ostávate aj predsedom Klubu bratislavských turistov. Aké hlavné činnosti máte v pláne?

Okrem tradičných druhov turistiky po vzore KST sme v KBT vytvorili ojedinelú sekciu – turistiku so psom. Raz do mesiaca organizuje turistické pochody v spoločnosti najvernejšieho priateľa človeka – psa. Sú to klasické vychádzky do prírody a Malokarpatský dogtrekking, preteky s menšou alebo väčšou náročnosťou dlhé 40 až 80 km. Za sebou už máme dve podujatia s veľkým ohlasom v radoch širokej bratislavskej verejnosti. Úspešne sme v tomto roku obnovili tradíciu otvárania turistickej sezóny – 100 jarných kilometrov na Bielom kríži v Malých Karpatoch. Naopak ukončenie turistickej sezóny robíme medzinárodným cezhraničným podujatím Schengentour s Klubom turistov Breza. Podujatie je organizované pri príležitosti vstupu Slovenska do schengenského priestoru a je dôkazom toho, že turistika nepozná hranice. V Bratislave pripravujeme aj prvé značkové trasy pre vozíčkarov. Práve v najbližších dňoch by mala byť otvorená prvá v mestskej časti Čunovo.

Ako zvyknete tráviť voľný čas a aké sú vaše koníčky?

Otázka by mala znieť, či môže mať predseda KST voľný čas, keď si predsavzal toľko úloh, plánov a cieľov? Mojm veľkým koníčkom je víno. V posledných rokoch som sa dal na spoznávanie tohto lahodného moku, ktorý ulahodí oku farebnosťou, čuchovým zmyslom rozmanitosťou, ale predovšetkým chuťou pre pôvab, históriu a tradíciu. Spojil som pôvaby turistiky s pôvabmi vína. Mojm veľkým koníčkom je aj zbierka starých kníh. V mojej knižnici sa nájde napríklad prvé tlačene vydanie Maríny od Andreja Sládkoviča z roku 1846

Pri Chate pod Rysmi

alebo Slovenská gramatika od Antona Bernoláka z roku 1817. Zálubu v starých knihách som získal počas vysokoškolského štúdia. Rovnako ako knihy mám rád históriu a práve turistika má k poznávaniu dejín najbližšie.

Vaším prvoradým koníčkom však zostáva turistika. Ktoré druhy turistiky patria medzi vaše najobľúbenejšie?

Okrem pešej a vysokohorskej turistiky medzi obľúbené patrí aj cykloturistika a lyžiarska turistika na bežkách. Rád navštevujem Malé Karpaty, Muránsku planinu, Vysoké Tatry, Slovenský kras, Oravu a Štiavnické vrchy. Na bicykli to zase je dunajská cyklistická trasa Passau – Štúrovo a Zemplínska šírava. Dalo by sa to zhrnúť, že mojm hlavným záujmom je turistika a všetko, čo s ňou súvisí alebo sa s ňou spája. Bez lásky k turistike by to všetko asi nemalo zmysel a ani význam. Verím, že o štyri roky sa budeme môcť stretnúť pri podobnom rozhovore a budem môcť zhodnotiť výsledky mojej práce. A nebudem sa báť pomenovať to, čo sa mi nepodarí. Avšak o tom všetkom budú členovia KST priebežne informovaní na našej webovej stránke i prostredníctvom časopisu počas celých štyroch rokov. ▸

foto: Alan Hyža a archív Petra Perhala

Pri otvorení 43. slovenského zrazu vysokohorských turistov KST v Tatranskej Štrbe 9